

I medfør af Forretningsorden for Inatsisartut § 33, stk. 3, nr. 1, fremsætter formanden for delegation for Inatsisartut i Vestnordisk Råd, følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Inatsisartut tilslutter sig Vestnordisk Råds rekommandation nr. 2/2012, rekommandationen lyder som følger:

Vestnordisk Råd henstiller til Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands Regering, at tage initiativ til at forstærke landenes samarbejde omkring arktiske anliggender, samt at arbejde for at lave en fælles vestnordisk strategi om Arktis, på de områder hvor landene har fælles interesser og hvor de kan blive enige om sådan en strategi. Rådet anmoder også regeringerne om, at landenes udenrigsministre mødes jævnligt for at diskutere arktiske anliggender samt andre fælles vestnordiske interesser årligt alternativt hvert andet år. Mødet bedes så vidt muligt afholdes i forbindelse med Vestnordisk Råds årsmøde.

Begrundelse:

Omverdens stadig større interesse for det arktiske område som følge af klimaændringernes konsekvenser, skaber et pres på de vestnordiske lande. Derfor bør de vestnordiske lande overveje hvordan de bedst bevarer de fælles interesser vedrørende bl.a. den miljø- og erhvervsmæssige samt internationale systems udvikling i forhold til Arktis.

Vestnordisk Råd afholdte en temakonference i Ilulissat i marts 2012 med temaet ”Vestnordens position i det internationale system, med særlig fokus på Arktis”. Blandt konferencens hovedkonklusioner var, at miljø- og klimaændringer i den arktiske region har haft og vil fortsat have mange og forskellige konsekvenser ikke mindst den forøgede økonomisk aktivitet i regionen i forbindelse med udnyttelse af mineraler og andre både levende og ikke-levende ressourcer samt mulig åbning af nye sejlforbindelser i Arktis. Dette har medført, at stadig flere lande viser stigende interesse og engagement i regionen.

Derfor er det yderst vigtigt for de vestnordiske lande at sikre sig en rolle i den politiske beslutningsproces angående arktiske anliggender og nordatlantiske interesser, ikke mindst for at blive i bedre stand til at beskytte egne interesser.

Konklusionen på temakonferencen var at de tre lande burde definere fælles interesser samt de områder de mener at de kan være enige om der vil gavne dem at samarbejde om. De skal siden styrke samarbejdet på disse områder. Landene bør således overveje, hvordan de bedst reagerer overfor den stigende interesse for og den eksterne pres der er i regionen. Styrket samarbejde vil medføre, at landene styrker deres position samt indflydelse i regionen. Samlet står landene stærkere end hver for sig. Og samlet er de ikke kun bedre til at bevare deres fælles interesser men også til at se de muligheder den ændrede situation indebærer.

De vestnordiske lande er hinandens nærmeste naboer og deres situation ligner i mange henseender hinandens. Landene er tyndt befolkede men de råder samtidig over enorme områder. Landene har mange afsides beliggende bygder og de har meget til fælles, når det drejer sig om vejrforhold, geografiske betingelser og bebyggelse. Dertil kommer nu, omverdenens stadig større interesse for regionen, som skaber pres på de vestnordiske lande. Derfor har landene lagt vægt på at styrke samarbejdet når det gælder arktiske anliggender. Rådet mener, at den foreslåede formalisering af samarbejdet vil udgøre et vigtigt led for at opnå dette mål.

Nordisk Råd har anbefalet de nordiske regeringer at udarbejde en fælles strategi for det nordiske samarbejde om Arktis. For de vestnordiske lande er det derfor af endnu større vigtighed, at diskutere og forenes om, hvad de ønsker inkluderet i sådan en strategi. Det vil uden tvivl være af en større tyngde, hvis de tre lande blev enige om at fremlægge forslag med nogle bestemte temaer som de ønskede var en del af de nordiske landes arktiske strategi. Islands, Grønlands og Færøernes fælles holdning vil forstørre muligheden for at øve indflydelse på de nordiske regeringers arbejde med en arktisk strategi.

Rådet opfordrer regeringerne til at afholde et møde, så vidt det kan lade sig gøre, i forbindelse med Vestnordisk Råds årsmøde. Dette fordi et vestnordisk årsmøde allerede er formaliseret og det ville ligeledes sikre at Rådet kunne mødes og have dialog med ministrene om emnet.